

AVALIACIÓN DO COMPORTAMENTO DO LUME POTENCIAL EN RODAIS DE PIÑEIROS

Premios Rafael Crecente 2024
Lucía Gómez Taboada

CONTEXTO DOS LUMES NOS PIÑEIRAIS EN GALICIA

SUPERFICIE AMPLA OCUPADA POR PIÑEROS

Pinus pinaster: 217. 000 ha

Pinus radiata: 96.000 ha

GRAN CANTIDADE DE INCENDIOS

30% DO TOTAL DE ESPAÑA

38.000 INCENDIOS 2006-2015

INFLUENCIA DE FACTORES EXTERNOS

Aumento da superficie arborada

Combustible e clima

Xestión da superficie

Caracterización do terreo

Estratificación

Inventario e cálculo de variables

Determinación do tipo de lume

LUME DE COPAS

Pode iniciarse?

SI

NON

Como se propaga?

ACTIVO

PASIVO

LUME DE SUPERFICIE

Cal é a dificultade de control?

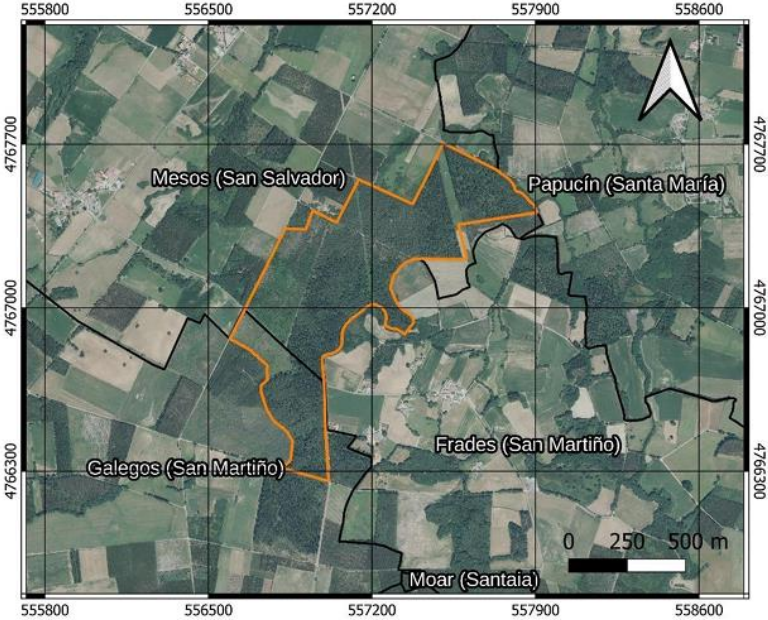
De FÁCIL

a

PRÁCTICAMENTE IMPOSIBLE

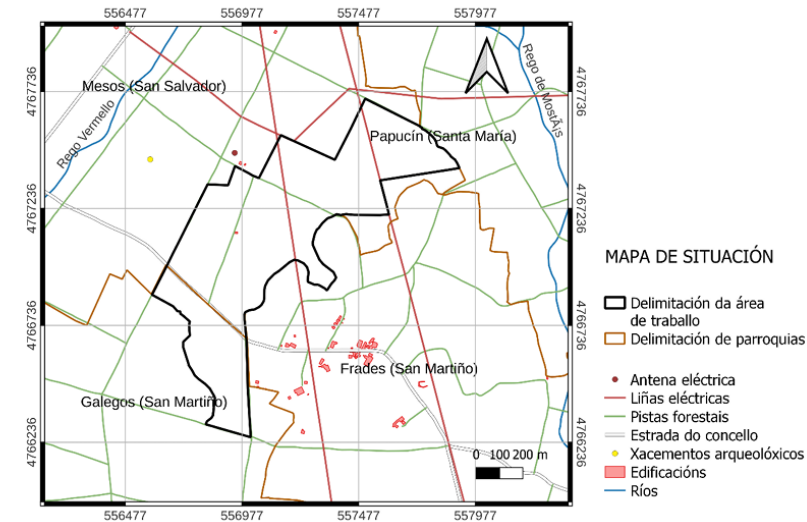
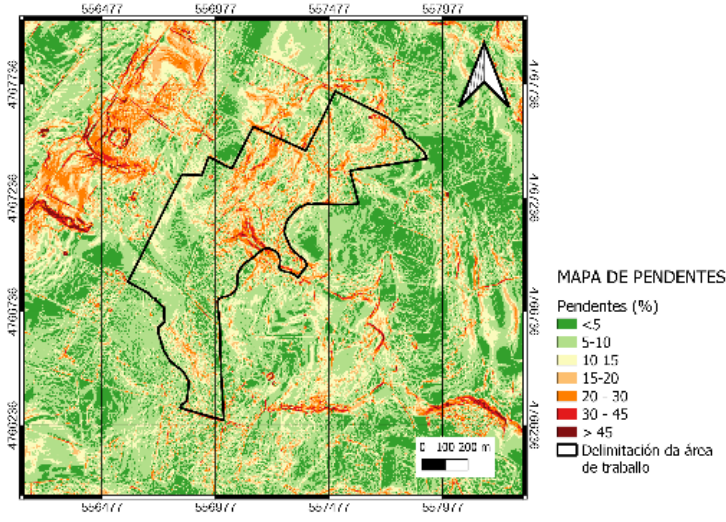
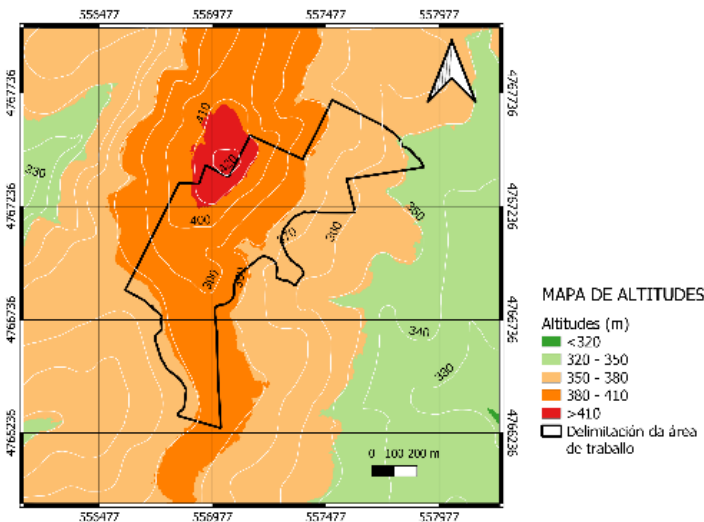
Proposta de actuación

CARACTERIZACIÓN DO TERREO

ESTUDO DE VARIOS ÁMBITOS

Descrición do terreo a estudar atendendo especialmente a cuestións de litoloxía, climatoloxía, pendentes, orientación e situación do monte en canto ás parcelas que o rodean.

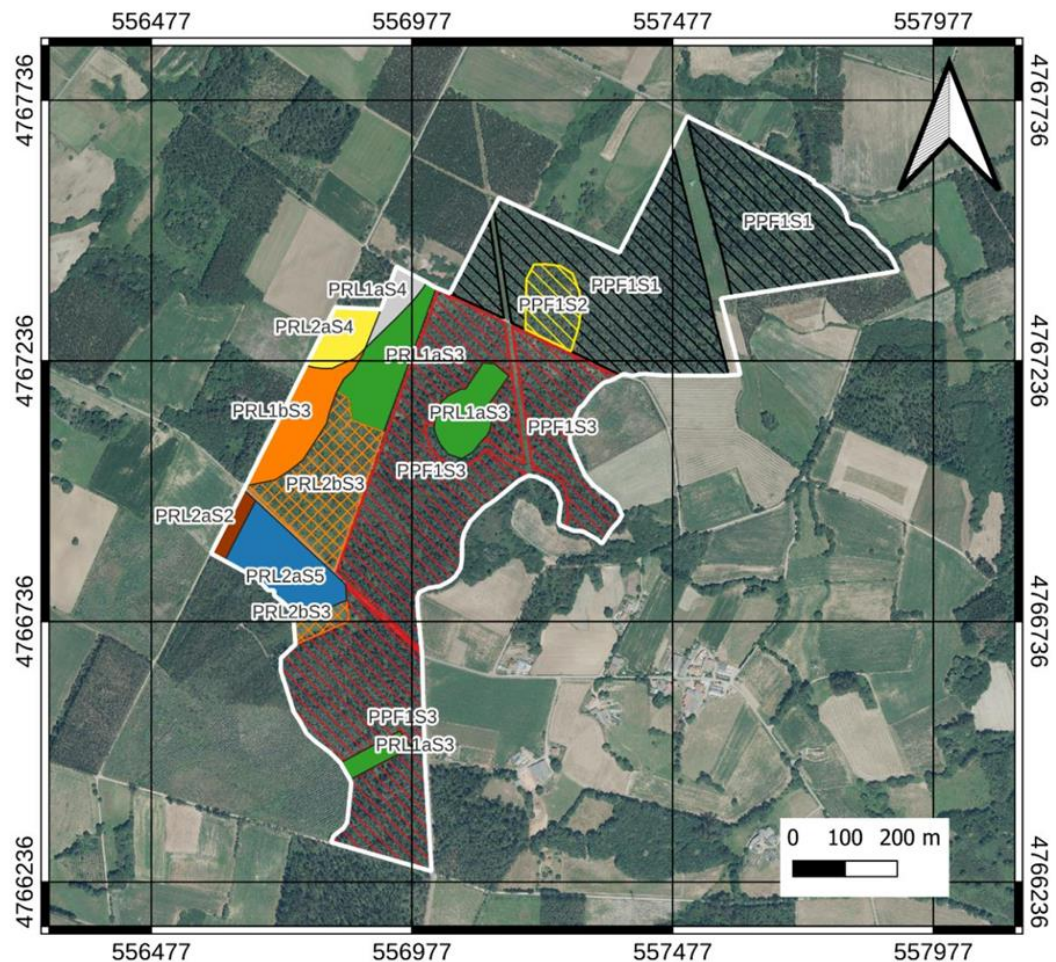

ESTRATIFICACIÓN, INVENTARIO E CÁLCULO DE VARIABLES

DIVISIÓN E NOMEAMENTO DE TESELAS

División do terreo en teselas homoxéneas en función de factores fisiográficos e relativos ao combustible.

INVENTARIO E CÁLCULO DE VARIABLES

Creación de parcelas para a recollida de datos (diámetros, alturas, espesores), para a obtención das variables de masa, dosel e sotobosque.

OBJECTIVOS

VARIABLES DE MASA

VARIABLES DO DOSEL DE
COPAS

VARIABLES DO
SOTOBOSQUE

PROCESO

REALIZACIÓN DE DOUS PERCORRIDOS CREACIÓN DE PARCELAS

PP	<i>Pinus pinaster</i>
PR	<i>Pinus radiata</i>
F1	Fustal
L1a	Latizal alto (idade aproximada entre 20 e 22 anos)
L1b	Latizal alto (idade aproximada entre 10 e 12 anos)
L2a	Latizal baixo (idade aproximada entre 10 e 12 anos)
L2b	Latizal baixo (idade aproximada entre 10 e 12 anos) de menor tamanho e menor copa viva que L2a
S1	Sotobosque integrado por <i>Ulex europaeus</i> , <i>Erica cinerea</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> e <i>Rubus ulmifolius</i> , sendo predominante <i>Pteridium aquilinum</i> e <i>Rubus ulmifolius</i>
S2	Sotobosque integrado <i>Rubus ulmifolius</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> e outras herbáceas, sendo predominantes as herbáceas
S3	Sotobosque integrado por <i>Pteridium aquilinum</i> e <i>Rubus ulmifolius</i>
S4	Sotobosque integrado por <i>Ulex europaeus</i>
S5	Sotobosque integrado por <i>Ulex europaeus</i> e <i>Erica cinerea</i> , sendo predominante <i>Ulex europaeus</i>

DETERMINACIÓN DO TIPO DE LUME

LUME DE COPAS

O tipo de lume marca as actuacións de extinción. Debe coñecerse se o lume de copas se propaga como lume activo ou pasivo.

FASE DE INICIACIÓN

$$P = \frac{e^{4,236+0,357 \times U_{10}-0,710 \times FSG-4,613 \times I_1-1,856 \times I_2-0,33 \times EFFM}}{1 + e^{4,236+0,357 \times U_{10}-0,710 \times FSG-4,613 \times I_1-1,856 \times I_2-0,33 \times EFFM}}$$

$$SFC = W_{TOTAL} \times C$$

> 50 %

SUSCEPTIBLE Á INICIACIÓN

< 50 %

NON
POSIBILIDADE
DE INICIACIÓN

FASE DE PROPAGACIÓN

$$CAC = \frac{CROS_A}{CROS'_A}$$

$$CROS_A = 11.02 \cdot U_{10}^{0.9} \cdot CBD^{0.19} \cdot e^{-0.17 EFFM}$$

> 1

LUME DE
COPAS ACTIVO

$$CROS_P = CROS_A \times e^{(-CAC)}$$

< 1

LUME DE
COPAS PASIVO

DETERMINACIÓN DO TIPO DE LUME

LUME DE SUPERFICIE

Se o lume é de superficie, pode clasificarse en 5 categorías segundo a intensidade lineal do incendio, cunhas actuación de extinción concretas.

$$IL = PCI \times W_c \times r$$

	IL (kW/m)	Dificultade de control	Especificacións de control
1	<500	Fácil	O ataque directo á fronte ou ós flancos cas ferramentas manuais e mochilas de extinción é posible. As descargas aéreas de helicópteros lixeiros dotados de helibalde son tamén efectivas. As liñas de defensa construídas manualmente deberían aguantar.
2	500-2.000	Moderadamente difícil	As liñas de defensa construídas manualmente poden verse comprometidas. As brigadas de terra poden atacar os flancos mediante tendidos de manguera unidos ós vehículos motobomba e posiblemente reducir a propagación da fronte. Maquinaria pesada como helicópteros de tamaño medio con helibalde ou avións con espumóxenos xeralmente son capaces de controlar o incendio.
3	2.000-4.000	Moi difícil	Calquera intento de frear o avance da fronte está limitado á aplicación de retardantes químicos mediante descargas aéreas. Os esforzos de control poden fallar.
4	4.000-10.000	Extremadamente difícil	As accións de extinción limítanse á cola e ós flancos do incendio. Todos os esforzos de control directo teñen altas posibilidades de fallar. O ataque indirecto podería funcionar.
5	>10.000	Practicamente imposible	Comportamento extremo. O incendio presenta serios problemas de control. As posibilidades de que o incendio se encontre fóra de capacidade de extinción son altas. As actividades de supresión deberían adiarse ata que as condicións melloren.

PROPOSTAS DE ACTUACIÓN

ESTUDO PARA 3 ESCENARIOS POSIBLES

Avaliación da posibilidade de desenvolver lume de copas ou da dificultade de control do lume de superficie para 3 condicións de queima.

PROPOSTAS DE ACTUACIÓN

En función dos resultados obtidos, recomendarase levar a cabo **actuacións de prevención**.

O estudo tamén indicará as actuacións de extinción do incendio en función da clasificación do mesmo.

Escenario	Condições de queima	EFFM (%)	U10 (km/h)	C (%)
1	Leves	14	10	30
2	Moderadas	10	20	60
3	Extremas	6	30	90

TESELA	ROZA	PODA	CLARA
PPF1S1	✓	X	X
PPF1S2	✓	X	X
PPF1S3	✓	X	X
PRL1aS3	✓	✓	X
PRL1aS4	✓	✓	X
PRL1bS3	✓	✓	X
PRL2aS2	✓	✓	✓
PRL2aS4	✓	✓	X
PRL2aS5	✓	✓	X
PRL2bS3	✓	✓	X

Caracterización do
terreo

Estratificación

Inventario e cálculo
de variables

Determinación do
tipo de lume

LUME DE COPAS

Pode iniciarse?

SI

NON

Como se propaga?

ACTIVO

PASIVO

LUME DE SUPERFICIE

Cal é a dificultade de
control?

De

FÁCIL

a

PRÁCTICAMENTE
IMPOSIBLE

Proposta de
actuación

GRACIAS